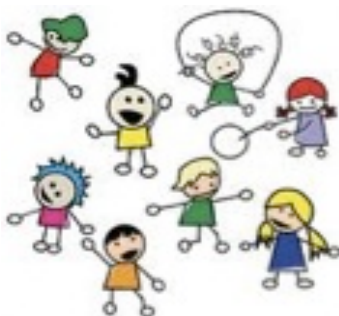

U VRTIĆ S POZITIVNIM STAVOM

Polazak u vrtić/jaslice za svako dijete, pa i roditelja, predstavlja veliku promjenu u životu. Najčešće je to prvo duže odvajanje.

Za djecu je izrazito teško kad se moraju odvojiti od roditelja. Istovremeno je odvajanje neizostavni i važan dio odrastanja svakog djeteta. Ono je neizostavno za razvoj samostalnosti i djetetove osobnosti.

Dijete iz sigurne i zaštićene okoline roditeljskog doma dolazi u njemu nepoznatu okolinu, među nepoznate osobe, te će proteći određeno vrijeme tijekom kojeg se dijete prilagođava toj novoj sredini, upoznaje tete i nove prijatelje.

Kako se djeca najčešće ponašaju?

Najveći dio djece plače i otvoreno burno reagira kod rastajanja s roditeljima, odbija komunikaciju ili na neki drugi način protestira iskazujući svoju tugu zbog razdvajanja. Važno je napomenuti da je trenutak rastanka zapravo krizni i da se većina djece nakon što roditelj ode, primiri i zaigra. Neka djeca prve dane ulaze u sobu bez otpora, zainteresirano za nove igračke i okolinu, da bi se protest pojavio kasnije. Djeca osjećaju tzv. separacijsku anksioznost. Mlađa djeca češće reagiraju otvoreno i burno, dok će starija reagirati na način da veći dio dana šute, stoje pokraj vrata, odbijaju komunikaciju s odgojiteljicama i drugom djecom.

Dijete može odbijati jesti, spavati, biti plačljivo bez nekog vidljivog razloga, zbog toga ulaziti u sukobe ...

Vrlo su česte i primjene ponašanja kod kuće. Može doći do regresije u ponašanju (dijete koje je prohodalo ponovo puže, dijete koje je uspostavilo kontrolu fizioloških potreba, sada ponovo obavlja nuždu u gaćice, ono koje je komuniciralo riječima sada pribjegava gestama), neka djeca postaju prkosna, neka loše spavaju, mogu imati čak i glavobolje i povećanu tjelesnu temperaturu.

Važno je naglasiti da su sve ove promjene u ponašanju prolaznog karaktera. One će nestati kad se dijete prilagodi novoj okolini, djeci, odraslima, novom načinu života i novim pravilima.

Tri su osnovna tipa adaptacije:

LAKA ADAPTACIJA

Normalna reakcija na promjenu okoline kod djece koja imaju optimalne odgojne uvjete i koja su uspostavila sigurnu i stabilnu emocionalnu vezu sa roditeljima. Kod takve djece sve reakcije i promjene u ponašanju normaliziraju se tijekom 10 - 15 dana boravka u vrtiću/jaslicama.

ADAPTACIJA SREDNJE TEŽINE

Promjene u ponašanju su produljene i stabiliziraju se do 30 dana boravka u vrtiću /jaslicama.

TEŠKA ADAPTACIJA

Dugotrajniji i naporniji poremećaj ponašanja koji može trajati 2 - 6 mj., često je kod takve djece prisutno više nepovoljnih faktora koji produžuju razdoblje adaptacije (obolijevanje, nepovoljni obiteljski uvjeti uz neprimjerene odgojne utjecaje...).

Najveći broj djece prođe proces adaptacije bez većih poremećaja ponašanja, a samo mali broj prolazi teži oblik adaptacije.

Prvi dani u vrtiću/jaslicama

Poželjno je da prve dane roditelj s djetetom dolazi u vrtić na kraće vrijeme.

Dobro je omogućiti djetetu postupno produživanje boravka.

Dijete može sa sobom imati neku svoju dragu igračku ili predmet.

Tijekom prilagodbe nije poželjno dijete odvikavati od nekih navika (od bočice, dude, pelene...).

Važno je izbjegavati dugo i pretjerano emocionalno opraštanje s djetetom, time se zapravo bespotrebno opterećuje i dijete i roditelj.

Po dijete doći u obećano vrijeme.

Važno je uspostaviti dobar i prislan odnos s odgojiteljem.

Po povratku iz vrtića, više vremena provoditi s djetetom.

U tijeku prilagodbe bilo bi poželjno da dijete redovito dolazi jer se izostajanjem djeteta (ako nije bolesno) vrijeme prilagodbe produžava.

U period adaptacije vrlo je važno da roditelj ima pozitivan stav prema vrtiću jer djeca, iako to roditelj ne izražava riječima, osjećaju roditeljevu nesigurnost, brigu i strah i zapravo na taj način roditelji često prenose nesigurnost na dijete. Vrlo važno je i ne cječkati period prilagodbe jer se tako narušava prirodan proces kojim se dijete prilagođava na promjenu. Naime djetetu te potreban određeni period da shvati da će se mama i tata vratiti i da ga neće ostaviti, da nakon početnih suza dobije potrebu istraživati novu sredinu u kojoj se nalazi.

Kad dijete postane zainteresirano za okolinu u kojoj se nalazi, kad počne izražavati svoje misli i osjećaje, prilaziti drugoj djeci s namjerom da se igra, možemo reći da je proces prilagodbe završio. Promjene su neizbježan dio odrastanja, a uloga roditelja je da dijete vodi i usmjerava kroz njih, učeći ga na taj način kako se nositi s njima. Štiteći svoje dijete od neugodnih osjećaja i iskustava onemogućavamo mu da se nauči nositi s njima te zapravo otežavamo prilagodbu djeteta na niz promjena s kojima će se suočavati u budućnosti. Dijete koje nije imalo prilike iskusiti i prevladati neugodne osjećaje koji se javljaju s promjenom ima osjećaj da je svijet oblikovan u skladu s njegovim željama i potrebama i ne razvija sposobnost nošenja s njima jednom kad izađe iz zaštićujuće okoline. Polazak u vrtić može biti vrlo izazovno razdoblje za dijete i roditelje, ali ustrajnost kroz razdoblje adaptacije i povjerenje u pozitivan ishod u konačnici dijete osnažuju i potiču razvoj vještina koje će mu biti neophodne za odrastanje...